

Gods hoogtijden

5. Pinksteren

15 januari 2026
Capelle a/d IJssel

terugblik op de eerste drie jaarlijkse hoogtijden

1. 14 Aviv/Nisan
  - Pascha
  - "tussen twee avonden" (lees: rond 15.00 uur)
  - Christus stierf
2. 15 Aviv/Nisan
  - begin feest ongezuurde broden
  - Christus begraven
3. "daags na de sabbat"
  - eerstelingschoof gersteoogst
  - Christus verrees als Eersteling uit het graf

¹⁵ Dan zult =gij tellen voor uzelf
vanaf de dag na de sabbat...

geen datum wordt genoemd (of: over zeven weken o.i.d.), maar actief betrokken tellen

הַשַּׁבָּת	מִמָּחֳרַת	לָכֶם	וּסְפַרְתֶּם
de-sabbat	vanaf-de-volgende-dag-van	totjullie	enjullie-nummeren
de-sabbat	van-de-dag-na	-	dan-gij-zult-tellen

¹⁵ Dan zult gij tellen voor uzelf
vanaf de dag na de sabbat...

zonder nadere bepaling duidt "de sabbat"
op de zevende dag en dus "de dag na de
sabbat" op de eerste dag der week

הַשַּׁבָּת	מִמָּחֳרַת	לָכֶם	וּסְפַרְתֶּם
de-sabbat	vanaf-de-volgende-dag-van	tot-jullie	en-jullie-nummeren
de-sabbat	van-de-dag-na	-	dan-gij-zult-tellen

15 Dan zult gij tellen voor uzelf
vanaf de dag na de sabbat,
 vanaf de dag waarop gij de schoof van het
beweegoffer gebracht hebt...

= nadere bepaling:

- eerste weekdag en vervolgens welke handeling
  - de eersteling-schoof van de gersteoogst
  - de dag dat Christus verrees als Eersteling

הַתְּנוּפָה	אֶת - לֵמֹר	הַבִּיאְכֶם	מִיּוֹם
hetwuij-offer	schoof-van »	brengen-van-jullie	vanaf-dag-van
van-het-beweegoffer	de-garve -	waarop-gij-hebt-gebracht	van-de-dag

¹⁵ zeven volkomen sabbatten zullen het zijn;

NBG: ~~zeven volle weken~~

de geheiligde sabbat bepaald
de telling, niet de werkdagen

שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה

¹zij-zijn onberispelijken sabbatten zeven

het-zullen-zijn volle weken zeven

¹⁶ tot de dag na de zevende sabbat
zult gij tellen, vijftig dagen...

zodat de beslissende dag opnieuw "de dag na de sabbat" is

- zowel het begin- als het eindpunt vallen op de eerste dag van de week

יֹם	חֲמִשִּׁים	תִּסְפְּרוּ	הַשְּׁבִיעִת	הַשַּׁבָּת	מִמָּחֳרַת	עַד
dag	vijftig	jullie-nummeren	de-zevende	de-sabbat	vanaf-de-volgende-dag-van	tot-aan
dagen	vijftig	gij-zult-tellen	zevende	de-sabbat	de-dag-na	tot

¹⁶ tot de dag na de zevende sabbat
zult gij tellen, vijftig dagen...

aan het getal 'vijftig' is de Griekse (LXX en NT) benaming van deze hoogtij ontleend:

- PENTECOSTE => Pinksteren = vijftig
- het Hebreeuws (Wekenfeest; Sjawo'ot) legt de nadruk op het proces en het Grieks op de vervulling
“En toen de dag van het Pinksterfeest vervuld werd...” (Hand.2:1)

יָוֵם	חֲמִשִּׁים	תִּסְפְּרוּ	הַשְּׁבִיעִת	הַשַּׁבָּת	מִמָּחָרָת	עַד
dag	vijftig	jullie-nummeren	dezevende	de-sabbat	vanaf-de-volgende-dag-van	tot-aan
dagen	vijftig	gij-zult-tellen	zevende	de-sabbat	de-dag-na	tot

¹⁶ ... dan zult gij een nieuw spijsoffer
aan JAHWEH brengen.

nieuw

= iets wat tot dusver niet bestond

spijsoffer (Hebr. MINCHA) is in Leviticus
altijd een graanoffer

- de eerstelingschoof was een bundel
aren van gerst

וְהִקְרַבְתֶּם	מִנְחָה	חֶדְשָׁה לַיהוָה
en-jullie-brengen-naderbij	erkennings-offer	nieuw
dan-gij-zult-brengen	een-spijsoffer	nieuw
		de-HERE

¹⁷ Uit uw woonplaatsen
zult gij twee beweegbroden meebrengen...

zoals ook de eerstelingschoof van
gerst een beweeg (of wuif) offer was

שְׁתֵּי	תְּנוּפָה	לֶחֶם	תָּבִיאוּ	מִמּוֹשְׁבֵיכֶם
twee-broden	wuif-offer	brood-van	jullie-brengen	vanaf-woningen-van-jullie
twee	beweeg-	-broden	gij-zult-meebrengen	uit-uw-woonplaatsen

¹⁷ Uit uw woonplaatsen
zult gij twee beweegbroden meebrengen...

één eerstelingschoof

twee (beweeg)broden

- > spreekt van de dualiteit
van dit offer: gezuurd =>

שְׁתֵּי	תְּנוּפָה	לֶחֶם	תָּבִיאוּ	מִמּוֹשְׁבֵיכֶם
twee-broden	wuif-offer	brood-van	jullie-brengen	vanaf-woningen-van-jullie
twee	beweeg-	-broden	gij-zult-meebrengen	uit-uw-woonplaatsen

¹⁷ ... uit twee tienden efa fijn meel
zullen zij bereid worden...

1/10 efa = 1 omer (Ex.16:36)

- één efa = ±20 liter
→ één omer = 2 liter

זָמַח
zuurdesem

תְּהִינָה
!zij-zijn

סֶלֶת
fijn-meel

עֲשָׂרִים
tiende-delen

שְׁנֵי
twee-van

gezuurd

zij-zullen-bereid-worden

uit-fijn-meel

tienden-efa

twee

17 ... gezuurd zullen zij gebakken worden,
eerstelingen voor JAHWEH.

zeer bijzonder! Lev.2:11

"Geen spijsoffer, dat gij JAHWEH
brengt, zal gezuurd bereid worden..."

zuurdesem => bederf en vergankelijkheid

חֲמֵץ	תְּהִינָה	סֶלֶת	עֲשָׂרִים	שְׁנֵי
zuurdesem	¹ zij-zijn	fijn-meel	tiende-delen	twee-van
gezuurd	zij-zullen-bereid-worden	uit-fijn-meel	tienden-efa	twee

לִיהוֹה	בְּכוֹרִים	תֵּאֲפִינָה
tot-Jahwe	eerste-vruchten	¹ zij-worden-gebakken
voor-de-HERE	eerstelingen	zij-zullen-gebakken-worden

¹⁷ ... gezuurd zullen zij gebakken worden,
eerstelingen voor JAHWEH.

vervuld op de Pinksterdag in Hand.2.

- het 'gezuurde' gezelschap (dubbele afkomst) is bestemd om eerstelingen te zijn.
- "... eerst een volk voor Zijn Naam uit de natiën te vergaderen" ; Hand.15:14
- "wij, die de eersteling van de Geest hebben"
Rom.8:23
- "uitverkoren als eersteling..."; 2Tim.2:13
- "ekklesia van eerstgeborenen";
Hebr.12:23, vergl. Jak.1:18

לִיהוָה

totJahwe

voor-de-HERE

בְּכוֹרִים

eerste-vruchten

eerstelingen

תֵּאֱפִינָה

¹zij-worden-gebakken

zij-zullen-gebakken-worden

¹⁸ Bij het brood
zult gij zeven gave eenjarige schapen offeren
en een jonge stier en twee rammen...

zoals ook het Pascha-'lam' (Ex.12:5)

- elk van de offers zijn mannelijk en gaaf
  - mannelijk => hoofd, eerste
  - > de man = Christus

וְהִקְרַבְתֶּם	עַל-הֶלֶךְ	שִׁבְעַת	כִּבְשִׁים	תְּמִימִם
en-jullie-brengen-naderbij	op	het-brood	zeven-van	mannetjes-lammeren
gij-zult-offeren	bij	het-brood	zeven	gave

בְּנֵי	שָׁנָה	וּפָר	בֶּן	- בָּקָר	אַחַד	וְאַיִלִם	שְׁנָיִם
zonen-van	jaar	en-jonge-stier	zoon-van	grootvee	één	en-rammen	twee
-	eenjarige	en-stier	jonge	-	een	en-rammen	twee

¹⁸ ... zij zullen een *opstijgoffer* voor *JAHWEH* zijn, met de bijbehorende spijsoffers en plengoffers, een vuuroffer tot een liefelijke reuk voor *JAHWEH*.

deze opstijgoffers + spijsoffers,
pleng/drankoffers en vuuroffers spreken
van de verrezen en levende Christus

וּמִנְחָתָם	לַיהוָה	עֹלָה	יֵהיוּ
en-erkennings-offer-van-hen	tot-Jahwe	opstijg-offer	!zij-zijn
met-de-bijbehorende-spijsoffers	voor-de-HERE	een-brandoffer	zij-zullen-zijn

לַיהוָה	בְּרִיחַ	רִיחַ	אֵשׁ	וְנִסְכֵּיהֶם
tot-Jahwe	rustgevendheid	geur-van	vuur-offer-van	en-drank-offers-van-hen
voor-de-HERE	liefelijke	tot-een-reuk	een-vuuroffer	en-plengoffers

¹⁹ Dan zult gij een geitebok ten zondoffer...

*dit lijkt een dissonant, maar het verklaart de gezuurde broden
→ uit Adam*

וַעֲשִׂיתֶם	שְׁעִיר	- עֲזִים	אֶחָד	לְחַטָּאת	וּשְׁנֵי	כִבְשִׁים
en:jullie-doen	harige-van	geiten	één	tot:zonde-offer	entwee-van	mannetjes-lammeren
dan-gij-zult-bereiden	-bok	geite-	een	ten-zondoffer	en-twee	schapen

בְּנֵי	שָׁנָה	לְזֶבַח	וְשַׁלְמִים
zonen-van	jaar	totslacht-offer-van	vrede-offers
-	eenjarige	ten-.offer	vrede-

19 Dan zult gij een geitebok ten zondoffer,
en twee eenjarige schapen
ten vredeoffer bereiden.

verwant met het woord 'shalom'

- het is het enige offer waarbij God en de mensen 'aan één tafel' zitten
- ook hier: dualiteit én eenheid

וַעֲשִׂיתֶם	שְׁעִיר	- עֲזִים	אֶחָד	לְחַטָּאת	וּשְׁנֵי	כִבְשִׁים
enjullie-doen	harige-van	geiten	één	totzonde-offer	entwee-van	mannetjes-lammeren
dan-gij-zult-bereiden	-bok	geite-	een	ten-zondoffer	en-twee	schapen

בְּנֵי	שָׁנָה	לְזֶבַח	וְשָׁלָמִים
zonen-van	jaar	totslacht-offer-van	vrede-offers
-	eenjarige	ten-.offer	vrede-

²⁰ En de priester zal ze bewegen,
bij het brood der eerstelingen, als beweegoffer
voor het aangezicht van JAHWEH...

de twee schapen (als vredeoffer) worden
bewogen, samen met het "brood (enkelv!)
der eerstelingen"

- bewegen = leven!
  - vandaar het geluid van een geweldige
windvlaag (Hand.2:2)

וְהִגִּיד	הַכֹּהֵן	אַתֶּם עַל לֶחֶם	הַבְּכֹרִים	תְּנוּפָה
en-hij-wuift	de-priester	op »-hen	brood-van	wuif-offer
en-zal-bewegen	de-priester	bij	het-brood	als-beweegoffer
		ze	der-eerstelingen	

לִפְנֵי	יְהוָה
tot-gezicht-van	Jahwe
voor-het-aangezicht	des-HEREN

²⁰ ... bij de twee schapen:
 zij zullen voor JAHWEH heilig zijn,
 zij zijn voor de priester.

*het eerste krijgt in de Schrift altijd
 de hoogste positie: speciaal voor God*

עַל-שְׁנֵי	כִּבְשִׁים	קֹדֶשׁ	יְהִיוּ	לִיהוָה	לַפֶּהֱ
op	twee-van	heiligheid	zij-zijn	tot-Jahwe	tot-de-priester
bij	de-twee	heilig	zij-zullen-zijn	de-HERE	zij-zijn-voor-de-priester

²¹ Op deze zelfde dag
zult gij een oproep doen uitgaan...

*het verwijst expliciet naar alles wat tot
dusver is besproken vanaf vers 15)*

וְקָרְאתֶם	בְּעֶצֶם	הַיּוֹם	הַזֶּה	מִקְרָא	- קֹדֶשׁ
en-jullie-roepen-uit	in-diezelfde-van	de-dag	de-deze	bijeenkomst-van	heiligheid
gij-zult-een-oproep-doen-uitgaan	op-.zelfde	dag	deze	een-samenkomst	heilige

²¹ Op deze zelfde dag
zult gij een oproep doen uitgaan,
gij zult een heilige samenkomst hebben,
generlei slaafse arbeid zult gij verrichten...

vandaar dat heel het volk (dichtbij
en ver weg) op de Pinksterdag
(Hand.2) naar de tempel ging

וְקָרָאתֶם	בְּעֶצֶם	הַיּוֹם	הַזֶּה	מִקְרָא	- קֹדֶשׁ
en-jullie-roepen-uit	in-diezelfde-van	de-dag	de-deze	bijeenkomst-van	heiligheid
gij-zult-een-oproep-doen-uitgaan op-.zelfde dag deze een-samenkomst heilige					

יְהִי	לָכֶם	כָּל	- מְלָאכָת	עֲבֹדָה	לֹא	תַעֲשׂוּ
hij-is	tot-jullie	enig	werk-van	dienst	niet	jullie-doen
gij zult-hebben g- slaafse arbeid -enerlei gij-zult-verrichten						

²¹ ... het is een altoosdurende inzetting,
in al uw woonplaatsen, voor uw geslachten.

*een vaststaande orde, op
een vooraf bepaald tijdstip*

לְדֹרֹתֵיכֶם	בְּכֹל - מוֹשְׁבֵי־תֵיכֶם	עוֹלָם	חֻקַּת
tot-generaties-van-jullie	woningen-van-jullie in-alle	aeon	statuut-van
voor-uw-geslachten	uw-woonplaatsen in-al	altoosdurende	het-is-een-inzetting

22 Wanneer gij de oogst van uw land binnenhaalt, dan zult gij de rand van uw veld bij uw oogst niet geheel afmaaien, en wat van uw oogst is blijven liggen, zult gij niet oplezen...

één van de motieven in 'Ruth'

פֶּאת	- תְּכֹלֶה	לֹא	אֶרְצְכֶם	אֶת - קְצִיר	וּבְקִצְרְכֶם
zijkant-van	!jij-beëindigt	niet	land-vanjullie	oogst-van »	en-in-oogsten-vanjullie
de-rand	gij-zult-geheel-afmaaien	dan-niet	van-uw-land	de-oogst -	wanneer-gij-binnenhaalt

וְלֹקֵט	לֹא	קְצִירָהּ	וְלֹקֵט	בְּקִצְרָהּ	שְׂדֶהּ
!jij-raapt	niet	oogst-vanjou	en-rapen-van	in-oogsten-vanjou	veld-vanjou
gij-zult-oplezen	niet	van-uw-oogst	en-wat-is-blijven-liggen	bij-uw-oogst	van-uw-veld

22 ... dat zult gij voor de arme
en de vreemdeling laten liggen...

*de eerstelingen gaan voorop –
maar de slotbepaling van Pinksteren
gaat over de arme en de vreemdeling >*

אֱלֹהֵיכֶם	יְהוָה	אֲנִי	אַתֶּם	תַּעֲזֹב	וְלִגְר	לְעֹנִי
Elohim-van-jullie	Jahwe	ik	»hen	Ijij-verlaat	entot ^{de} -tijdelijke-verblijver	tot ^{de} -nederige
uw-God	de-HERE	Ik-ben	dat	gij-zult-laten-liggen	en-de-vreemdeling	voor-de-arme

22 ... dat zult gij voor de arme
en de vreemdeling laten liggen...

profetisch vervuld toen Paulus rond Pinksteren
in Jeruzalem arriveerde; Hand.20:16

- met een gave voor de armen in Jeruzalem
Rom.15:26; Hand.24:17; 1Kor.16:3
- met de boodschap: het heil is naar de natiën
gezonden (Hand.22:18-22)
- Paulus' arrestatie:
de vreemdeling komt te dichtbij

אֱלֹהֵיכֶם	יְהוָה	אֲנִי	אַתֶּם	תַּעֲזֹב	וְלִגֵּר	לְעֹנִי
Elohim-van-jullie	Jahwe	ik	»hen	lijj-verlaat	entot ^{de} -tijdelijke-verblijver	tot ^{de} -nederige
uw-God	de-HERE	Ik-ben	dat	gij-zult-laten-liggen	en-de-vreemdeling	voor-de-arme

22 ... dat zult gij voor de arme
en de vreemdeling laten liggen:
Ik ben JAHWEH, uw God.

= dit is wie Ik ben

- bij de hoogtij van het "brood der eerstelingen" betreft Israëls God nadrukkelijk ook de arme en vreemdeling
- juist zij die veraf waren, worden dichtbij gebracht (Ef.2)

אֱלֹהֵיכֶם	יְהוָה	אֲנִי	אַתֶּם	תַּעֲזֹב	וְלִגֵּר	לְעָנִי
Elohim-van-jullie	Jahwe	ik	»hen	Ijij-verlaat	entot ^{de} -tijdelijke-verblijver	tot ^{de} -nederige
uw-God	de-HERE	Ik-ben	dat	gij-zult-laten-liggen	en-de-vreemdeling	voor-de-arme